

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA EN EFFEC-
TENONDERZOEK EHS

KESSELSEWEG 32-32A

TE HELDEN

GEMEENTE PEEL & MAAS



- ✿ Bodem
- ✿ Waterbodem
- ✿ Water
- ✿ Archeologie
- ✿ Ecologie
- ✿ Milieu

Ecologie

Quickscan flora en fauna en effectenonderzoek EHS Kesselseweg 32-32a te Helden in de gemeente Peel & Maas

Opdrachtgever	Hanssenhof T.a.v. de heer E. Hanssen Kesselseweg 32-32a 5988 NE Helden
Project	P&M.PIJ.ECO1_EHS1
Rapportnummer	13103783
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	23 januari 2014
Vestiging	Doetinchem
Opsteller	Ing. L. Hunink-Verwoerd
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. A.A. van Grinsven
Paraaf	



Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Flora- en Faunawet dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	2
2.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	5
2.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen.....	6
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	7
4	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	8
4.1	Flora- en faunawet.....	8
4.2	Gebiedsbescherming.....	10
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	12
5.1	Vogels.....	12
5.2	Vleermuizen.....	14
5.3	Overige zoogdieren	15
5.4	Reptielen, amfibieën en vissen.....	16
5.5	Ongewervelden.....	16
5.6	Vaatplanten.....	17
5.7	Gebiedsbescherming.....	18
6	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	23

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van de heer E. Hanssen, via Pijnenburg Advies, opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna en een effectenonderzoek EHS ten behoeve van de ontwikkelingen ter plaatse van het Hanssenhof aan de Kesselseweg 32-32a te Helden.

De quickscan flora en fauna en het effectenonderzoek EHS zijn uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie en een bestemmingsplanwijziging. De locatie beschikt reeds over een bouwvlak. Vanwege de vormgeving van dit bouwvlak en de ligging onder een hoogspanningsleiding is het niet mogelijk een geschikte loods op te richten. Om de voor de agrarische bedrijfsvoering geschikte loods op te kunnen richten is een vormwijziging van het bouwvlak benodigd.

De onderzoeken hebben als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen over de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Een quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar. Uit de quickscan flora en fauna zal blijken of aanvullend soortonderzoek noodzakelijk is, bijvoorbeeld indien overtreding van verbodsbepalingen in de geldende wetgeving worden verwacht, of als er een tekort aan gegevens is over het voorkomen van beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie.

In het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2006 (POL) is het huidige en toekomstige bouwvlak gelegen binnen de EHS/POG. Voor de ingreep binnen de EHS/POG is al bekend dat deze in de directe omgeving van het plangebied zal worden gecompenseerd. Van het compensatieperceel is eveneens een beoordeling gedaan in het kader van de Flora- en faunawet.

Daarnaast wordt er beoordeeld of er een extern effect optreedt op de omliggende te handhaven EHS/POG. Conform de spelregels EHS wordt onderzocht of de ruimtelijke ingreep een significant negatief effect heeft op de wezenlijke kenmerken en waarden van de te handhaven aangrenzende EHS/POG-onderdelen.

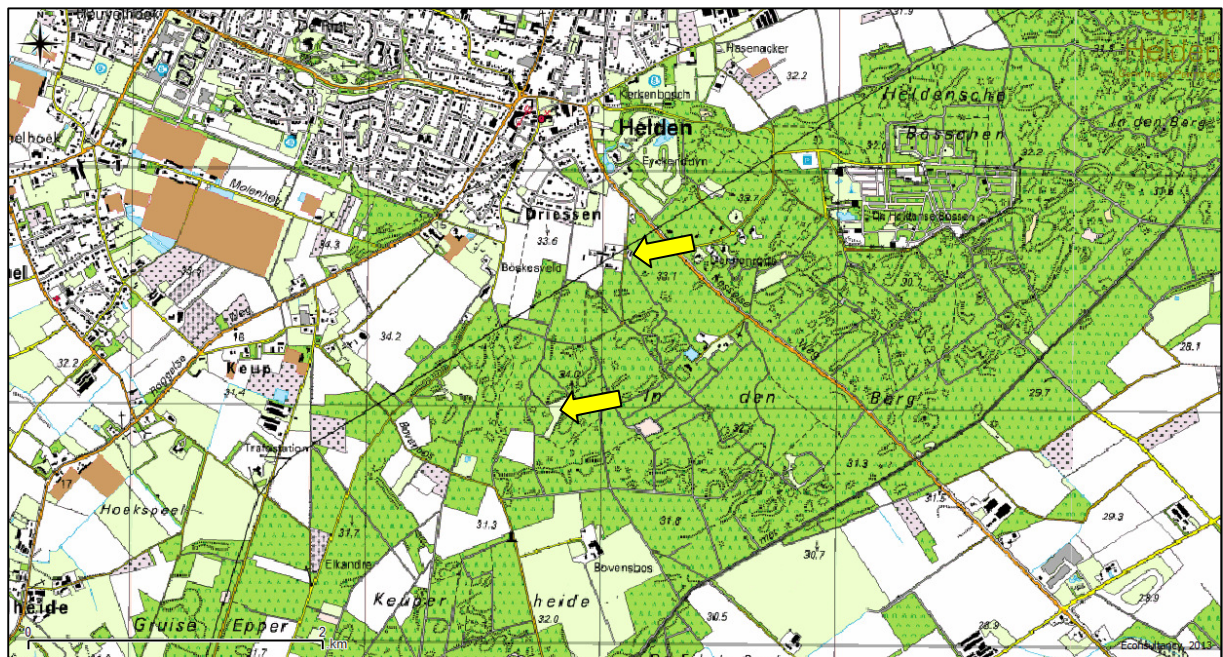
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

Het huidige en het toekomstige bouwblok (ieders 1.400 m²) zijn gelegen aan de Kesselseweg 32-32a, circa 300 meter ten zuidoosten van de randzone van de bebouwde kom van Helden in de gemeente Peel & Maas. Het compensatiegebied (± 2.700 m²) is circa 900 meter ten zuiden van het plangebied gelegen (zie figuur 1).

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 58 B (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de het toekomstige bouwblok X = 198.125, Y = 369.640.



Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft het huidige en toekomstige bouwblok en de bosranden rondom het plangebied (een gebied van circa 50 tot 100 meter rondom het bouwblok). Daarnaast behoort het compensatiegebied ook tevens tot het onderzoeksgebied.

Het plangebied is bebouwd met een tweetal houten schuren. De schuren zijn in gebruik voor opslag van materialen en voorzien van golfplaten daken. Voorheen heeft er huisvesting van kippen in de schuren plaatsgevonden. Rondom de schuren is opslag van materialen aanwezig. Rond de schuren bevindt zich een onverhard terrein met grasveld. In het grasveld zijn enkele solitaire bomen aanwezig (Amerikaanse eiken). Het bosgebied rondom het bouwblok bestaat voornamelijk uit naaldbos met een dominante van grove den en douglasspar.

Het plangebied behoort bij recreatieboerderij de Hanssenhof, die ten westen van het plangebied, aan de overzijde van de Kesselseweg, is gelegen. De boerderij is eveneens actief in de aspergeteelt en wordt omgeven door agrarische percelen.

Het compensatiegebied betreft een voormalig agrarisch perceel te midden van bos. Het perceel is verruigd en begroeid met grassen en kruiden.

In figuur 2 en 3 zijn luchtfoto's van de onderzoekslocaties (plangebied en compensatieperceel) en de directe omgeving weergegeven. De luchtfoto's zijn op dezelfde schaal weergegeven om de verhoudingen tussen de oppervlaktes te zien. De figuren 4 t/m 12 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.



Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied en omgeving.



Figuur 3. Luchtfoto van het compensatiegebied en omgeving.



Figuur 4. Overzicht bouwblok, vanuit zuidwestelijke richting



Figuur 5. Westzijde van de houten schuren.



Figuur 6. De twee houten schuren.



Figuur 7. Overzicht bouwblok vanuit zuidoostelijke richting.



Figuur 8. Zuidelijke bosrand



Figuur 9. Het aangelegen bosgebied met opstanden van verschillende leeftijden.



Figuur 10. Recent gekapt/gedund perceel met grove den ten zuiden van het plangebied



Figuur 11. Bos vanuit de Kesselseweg vanuit de zuidzijde (Amerikaanse eiken)



Figuur 12. Overzicht compensatiegebied.

2.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Leudal, bevindt zich op circa 7 kilometer afstand ten zuiden van de onderzoekslocatie. Het Leudal omvat de dalen van een aantal beken die vanuit de Roerdalslenk naar het dal van de Maas stromen.

Ecologische Hoofdstructuur

De onderzoekslocatie maakt deel uit van de EHS. In figuur 13 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van de EHS weergegeven. Het toekomstige bouwblok valt voor een deel binnen de EHS. Het gaat om 400 m² EHS binnen het bouwblok.



Figuur 13. Ligging van het plangebied binnen de EHS

POG

De onderzoekslocatie maakt deel uit van de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG). In figuur 14 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van de POG weergegeven. Het toekomstige bouwblok valt voor een deel binnen de POG. Het gaat om 1000 m² POG binnen het toekomstige bouwblok.



Figuur 14. Ligging van het plangebied binnen de POG.

2.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens een loods op de onderzoekslocatie te realiseren. De loods is bedoeld voor agrarische activiteiten met opslag van materieel en materiaal, koel- en sorteermogelijkheden voor prei en asperge en de huisvesting van arbeidsmigranten. De nieuwbouw zal worden gerealiseerd van een loods van damwand met een woongedeelte aan de oostzijde. Ten behoeve van de ingreep wordt de huidige bebouwing (houten schuren) gesloopt. Binnen het bouwblok wordt mogelijk één Amerikaanse eik gekapt en worden een aantal jonge fijnsparren verwijderd. De werkzaamheden vinden plaats buiten het bosperceel. Het vrijkomende deel van het bouwvlak wordt bestemd als natuur en wordt beplant, hierdoor zal de natuurbestemming gelijk blijven.

Het compensatieperceel zal een open karakter behouden om als meerwaarde voor het omliggende bos te dienen. Het agrarisch gebruik zal in de toekomst stopgezet blijven.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 17 december 2013. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Limburg geraadpleegd.

Verspreidingsgegevens van soorten zijn veelal weergegeven op kilometerhokniveau (1 x 1 kilometer) of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Verder zijn sommige verspreidingsgegevens niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitsel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving.

4.1 Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Hierbij vallen vogels onder een aparte categorie.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmblom, steenbreekvaren, tongvaren, maretak
Tabel 3 strikt beschermde soorten

Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten.

De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang.

Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus afhankelijk van de soort.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk strikt beschermd en qua beschermingsregime te vergelijken met Tabel 3 van de Flora- en faunawet. Broedvogels vallen onder een aparte beschermingsgroep en zijn ingedeeld in een vijftal beschermingscategorieën (Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen, Dienst Regelingen, 2009). Zie tabel III voor een indeling van de bescherming van broedvogels.

Tabel III. Beschermingscategorieën aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Dienst Regelingen

Broedvogels		
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.		
Beschermingscategorie 1	nesten jaarrond beschermd, ook buiten broedseizoen	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
Beschermingscategorie 2		Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
Beschermingscategorie 3		Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
Beschermingscategorie 4		Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Beschermingscategorie 5	Nesten jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.
Overige broedvogels ("algemeen" voorkomen-de broedvogels)	Nesten die <i>niet</i> het hele jaar door zijn beschermd; enkel binnen broedseizoen.	Vogels die elk broedseizoen een nieuw nest maken of in staat zijn een nieuw nest te maken. De vogelnesten voor eenmalig gebruik.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat negatieve gevolgen voor de vleermuisstand op lokaal niveau. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Algemene Zorgplicht

De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de flora en fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

De algemene zorgplicht is in de meeste gevallen voornamelijk van toepassing op beschermde soorten die staan vermeld in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

4.2 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

Natura 2000

De Natuurbeschermingswet 1998 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000-wetgeving, zijn de termen "Habitatrichtlijngebied" en "Vogel-

richtlijngebied" komen te vervallen. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het Ministerie van Economische Zaken (via Dienst Regelingen) of door de Provincie.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG)

Met de POL-herziening op onderdelen EHS (2005) heeft de provincie Limburg de EHS expliciet onderscheiden ten opzichte van de Provinciale Ontwikkelingszone Groen. De POG is circa 29.000 hectare groot en omvat een belangrijk deel van de ecologische verbindingzones, deels bestaande uit beekdalen met beken met speciaal ecologische functie waar extra natuurstroken zijn voorzien. Binnen de POG geldt een ontwikkelingsgerichte basisbescherming. Behoud en ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden zijn richtinggevend voor ontwikkelingen in de POG. Uitgangspunt is dat ontwikkelingen leiden tot een kwalitatieve en kwantitatieve versterking van de ecologische structuur.

Voor de borging van de kwaliteit ten aanzien van de rode ontwikkelingen is een belangrijke rol weggelegd voor de kwaliteitscommissie, die in het kader van de POL-aanvulling contourenbeleid (juni 2005) voor geheel Limburg ingesteld is. Indien van bestaande en gerealiseerde bos-, natuur- en landschapswaarden in de POG de wezenlijke kenmerken en waarden aangetast worden is de provinciale beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden van toepassing.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden en verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een verstorend effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten.

5.1 Vogels

Broedvogels

De provincie Limburg heeft in het kader van de broedvogelinventarisatie soorten verdeeld over groepen met verschillende natuurwaarde. Aan de landelijk ernstig bedreigde soorten, de Rode Lijstsoorten, wordt de grootste waarde toegekend, gevolgd door kritische soorten (aandachtsoorten), schaarse soorten en algemene soorten. De groep "algemene soorten" bevat ook soorten die staan vermeld op de Rode lijst en/of waarvan het nest jaarrond is beschermd, zoals bijvoorbeeld huismus, gierzwaluw, huiszwaluw en boerenzwaluw. Het betreft moeilijk te onderzoeken soorten, waarbij de waarde van de verkregen gegevens in geen verhouding staat tot de inspanningen die nodig zijn voor het verzamelen van goede gegevens. Van deze soorten worden geen kwantitatieve gegevens verzameld, wel wordt onderzocht of ze in een kilometerhok voorkomen.

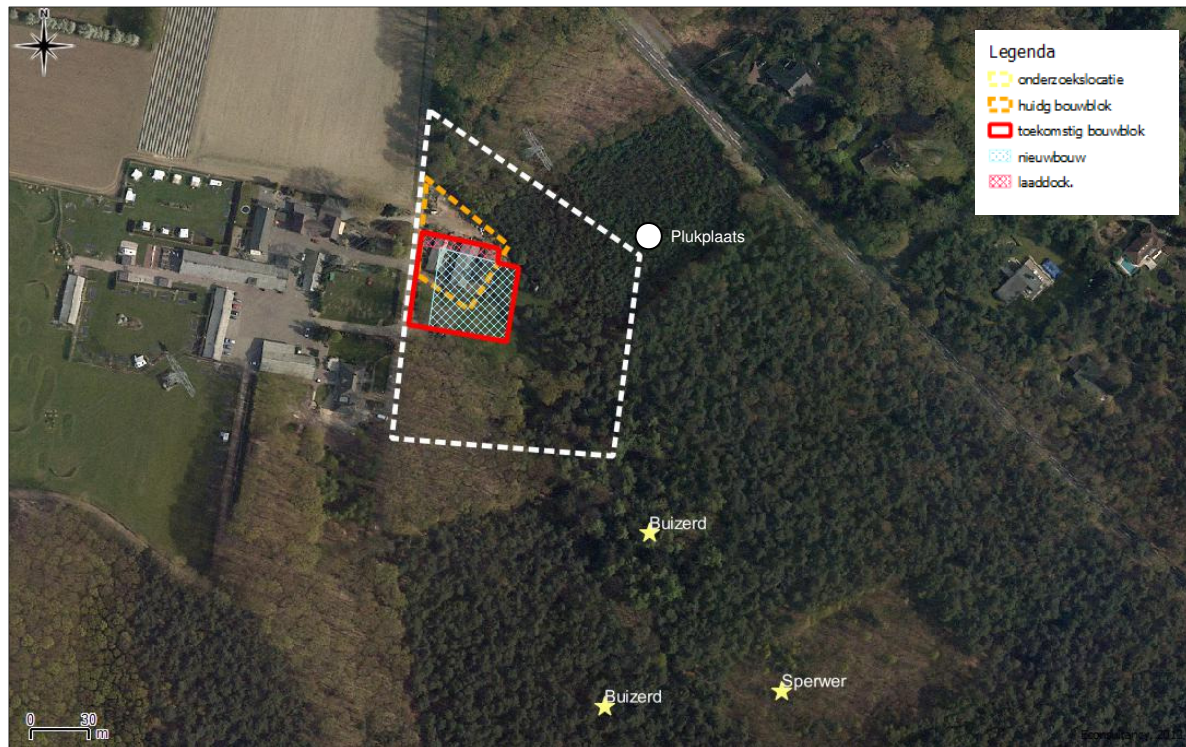
Uit de verspreidingsgegevens van de provincie Limburg (www.limburg.nl) met betrekking tot broedvogels blijkt dat bij de broedvogelinventarisatie in 2012, binnen het betreffende kilometerhok territoria gekarteerd van de volgende soorten die vallen onder beschermingscategorie 1 tot en met 5; buizerd, matkop, bonte vliegenvanger, boomklever, kleine bonte specht, ekster, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht en boomkruiper. Van de laatste vier genoemde soorten hebben de gekarteerde territoria betrekking op de onderzoekslocatie of de directe omgeving bij het plangebied.

Broedvogels (nest jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 1 t/m 4)

De bebouwing in het plangebied is onderzocht op de aanwezigheid van broedmogelijkheden voor huismus. Deze zijn niet aangetroffen. Er is wel ruimte onder de golfplaten, maar door het ontbreken van dakbeschot vormt dit geen geschikte broedmogelijkheid. Tijdens het veldbezoek zijn geen nestresten van de soort aangetroffen. Ook zijn er geen indicaties dat de bebouwing wordt gebruikt door andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is, zoals kerkuil of steenuil.

In de bomen in het bos rond het bouwblok zijn drie nesten van roofvogels aangetroffen. Het betreffen twee nesten van vermoedelijk buizerd en één nest van mogelijk sperwer. Eveneens is een plukplaats aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn geen braakballen en ruiveren aangetroffen. De aanwezigheid van een ransuil is echter niet uitgesloten omdat deze (periodiek) gebruik kan maken van de aanwezige nesten. De locaties van de aangetroffen nesten zijn aangegeven in figuur 15. De afstand tussen het toekomstige bouwblok en de nesten bedraagt tussen de 120 en 230 meter. Op dergelijke afstanden is verstoring door ingrepen op de onderzoekslocatie uitgesloten.

Op het compensatieperceel zelf zijn geen bomen en bebouwing aanwezig, waardoor de aanwezigheid van jaarrond beschermde soorten kan worden uitgesloten. Soorten die nesten in de omgeving hebben zullen geen negatieve effecten ondervinden omdat er nieuwe natuur wordt gerealiseerd.



Figuur 15. Ligging van roofvogelnesten ten opzichte van het plangebied.

Broedvogels (nest in bepaalde gevallen jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 5)

De broedvogels die onder de beschermingscategorie 5 vallen zijn voornamelijk holenbroeders. In het omliggende bos komen holenbroeders voor. Op de onderzoekslocatie is één boom aangetroffen met een holte die is gemaakt door een grote bonte specht. De plannen voorzien niet in de kap van de boom waardoor overtredingen van de Flora- en faunawet niet aan de orde zijn. Verdere overtredingen ten aanzien van deze categorie zijn niet aan de orde.

Broedvogels (nest niet jaarrond beschermd, bescherming alleen gedurende broedseizoen)

Door de aanwezigheid van struiken en bomen zijn er binnen het plangebied geschikte nestlocaties aanwezig voor algemene vogels als merel, winterkoning, roodborst en houtduif. Er wordt in het kader van de nieuwbouw alleen enkele fijnsparren gekapt en mogelijk een grote Amerikaanse eik. Voor dergelijke algemene soorten geldt dat, indien het groen op de onderzoekslocatie, buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Het laten uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval kan ook een optie zijn indien binnen het broedseizoen wordt gewerkt.

Met betrekking tot het compensatieperceel zijn er geen negatieve effecten op broedvogels te verwachten. De vegetatie op het perceel zal door de lage structuur en het beperkte oppervlak nauwelijks broedgelegenheid. Mogelijk maken bodembroedende soorten van het perceel gebruik.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, hoge bomen, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties gevonden dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is. Het omliggende bos rond het plangebied is in principe daarvoor wel geschikt. Slaapplaatsen hebben geen wettelijk beschermde status. Overtredingen van de Flora- en faunawet ten aanzien van slaapplaatsen zijn niet aan de orde.

5.2 Vleermuizen

Volgens de gegevens van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg en de Zoogdiervereniging (Huijzinga *et al.*, 2011) zijn binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, baardvleermuis en watervleermuis waargenomen. Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.*, 2010) is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar tevens de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: bosvleermuis, meervleermuis, Brandt's vleermuis en franjestaart.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De houten schuren zijn enkelwandig. Er zijn geen ruimtes achter betimmeringen waargenomen, waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. Onder de golfplaten is geen dakbeschot aanwezig waartussen vleermuizen kunnen verblijven. Tevens is er geen zolderruimte beschikbaar voor vleermuizen. Er zijn geen geschikte hangplekken voor vleermuizen of uitwerpselen of uitwerpselen in de schuur waargenomen.

Op de onderzoekslocatie is één boom aangetroffen met een holte die is gemaakt door een grote bonte specht. Deze holte kan in principe in gebruik zijn door boombewonende vleermuizen, mits de holte naar boven toe is weggerot. De plannen voorzien niet in de kap van de boom waardoor overtredingen van de Flora- en faunawet niet aan de orde zijn.

Op het compensatieperceel is geen bebouwing aanwezig en er zijn eveneens geen bomen aanwezig die worden gekapt.

Foeragerende vleermuizen

Het plangebied zal, gelet op het aanwezige habitat, gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, franjestaart, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen. Er blijven voldoende foerageermogelijkheden over in de directe omgeving.

Voor het compensatiegebied geldt dat deze door de open structuur, binnen een besloten bosrand, een geschikt foerageergebied kan vormen voor in de omgeving verblijvende soorten. Het compensatiegebied blijft een open structuur behouden, zodat vleermuizen op dezelfde wijze van het gebied gebruik kunnen blijven maken.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Doordat dergelijke lijnvormige elementen niet worden onderbroken, worden er geen potentiële vliegroutes verstoord.

5.3 Overige zoogdieren

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt in z'n algemeenheid geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om soorten als egel, mol en bosmuis. Voor dergelijke algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is. Het is echter in het kader van de algemene zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in het kader van de algemene zorgplicht geen specifieke maatregelen nodig.

Streng beschermde soorten

Volgens de verspreidingsgegevens van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg en de Zoogdiervereniging (Huizinga *et al.*, 2010) zijn in de periode van 1994 tot 2007 binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren waargenomen: steenmarter, bever, eekhoorn, waterspitsmuis en das.

Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. Voor deze soort geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet; de verblijfplaatsen zijn het gehele jaar beschermd. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of verblijfplaats door deze soort. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken ervan kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie niet in gebruik is door de steenmarter.

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de eekhoorn. De hoge (loof)bomen op de onderzoekslocatie konden door het ontbreken van bladerdek goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Er zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen. De kronen van de hoge naaldbomen konden minder goed worden geïnspecteerd. In het bos worden geen bomen gekapt, waardoor overtredingen van de Flora- en faunawet niet zijn te verwachten.

De das komt volgens de verspreidingsgegevens voor in de omgeving van Helden. Voor de das geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet; de verblijfplaatsen zijn het gehele jaar beschermd. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie en de directe omgeving van het plangebied geen burchten, loop- of eetsporen, latrines en/of wissels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door de das.

Het compensatiegebied vormt in principe een geschikt foerageergebied voor de das. In de toekomstige situatie zullen dassen van het gebied gebruik kunnen blijven maken. Verstoring ten aanzien van de das is als gevolg van de voorgenomen ingreep niet aan de orde.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, zoals bever en waterspitsmuis, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens zijn binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de levendbarende hagedis en de hazelworm waargenomen.

De hazelworm en de levendbarende hagedis worden voornamelijk waargenomen op bos- en heide-terreinen, maar maken daarnaast gebruik van tal van verschillende habitattypes (RAVON, 2007). In het aangrenzend bosperceel kunnen deze soorten voorkomen, echter is de bosbodem nabij het plangebied en compensatiegebied monogaam donker en schaduwrijk met weinig open plekken. Het is daarentegen niet uit te sluiten dat incidenteel een individu het plangebied gebruikt om te foerageren of op te warmen. In dit uitzonderlijke geval geldt bij de ontwikkelingen van het plangebied de zorgplicht. Specifieke maatregelen zijn niet noodzakelijk.

Het compensatiegebied is echter meer geschikt voor reptielen. Door het behoud van het open karakter van het gebied vinden geen negatieve effecten plaats. Bij de uitvoering dient echter wel rekening te worden gehouden met de uitvoerperiode. Geen grondwerkzaamheden gedurende de winterperiode en bij aanplant soorten de kans geven om weg te komen.

Amfibieën

Volgens de gegevens van RAVON en het Natuurhistorisch Genootschap Limburg (Buggenum *et al.*, 2008), zijn in de directe omgeving van de onderzoekslocatie de volgende soorten waargenomen: alpenwatersalamander, kleine watersalamander, gewone pad, poelkikker, bastaardkikker, rugstreeppad en bruine kikker.

Doordat wateroppervlakten als poelen, sloten en vijvers op de onderzoekslocatie en de omgeving daarvan ontbreken, zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën en het voorkomen van vissen op de onderzoekslocatie uitgesloten.

De onderzoekslocatie vormt geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. Voor de te verwachten soorten, zoals bruine kikker en gewone pad geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. De algemene zorgplicht blijft echter wel van kracht. Deze houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om nadelige gevolgen te voorkomen. Er zijn geen maatregelen noodzakelijk.

Vissen

Wegens het ontbreken van oppervlaktewater op de onderzoekslocatie kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

5.5 Ongewervelden

Libellen

Voor libellen geldt dat water nodig is ter voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Dit betekent dat zowel de rupsen, poppen als vlinders moeten kunnen overleven. Voor de vlinders geldt dat er een geschikte temperatuur en luchtvochtigheid aanwezig moeten zijn, wat wordt beïnvloed door aanwezigheid van

vegetatie. Als voedsel dienen waardplanten voor de rupsen en nectarplanten voor de vlinders aanwezig te zijn. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Het is uitgesloten dat er binnen het plangebied geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Vlindersoorten binnen het compensatiegebied kunnen van het gebied gebruik blijven maken. De situatie wordt daarin verbeterd.

Overige ongewervelden

Overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoorn, zijn niet op de onderzoekslocatie te verwachten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.6 Vaatplanten

De provincie Limburg heeft alle gekarteerde plantensoorten verdeeld over groepen met verschillende natuurwaarde. Aan beschermde soorten (Flora- en Faunawet soorten) wordt de grootste waarde toegekend, gevolgd door bedreigde soorten (Limburgse Lijstsoorten) en schaarse soorten. Uit de gegevens van de provincie Limburg met betrekking tot vaatplanten (opnamejaar 1999) blijkt dat er in de omgeving van het plangebied geen beschermde soorten zijn waargenomen. Dit geldt ook voor het compensatiegebied en omgeving daarvan, waarin in de periode 1998 tot 2007 inventarisaties zijn uitgevoerd. Ook uit de landelijke vegetatie databank zijn geen gegevens voorhanden.

De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde vaatplanten (waarvoor geen vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling geldt) op de onderzoekslocatie niet te verwachten. Het plan- en compensatiegebied betreffen voedselrijke vegetatie waarin geen beschermde soorten zijn te verwachten.

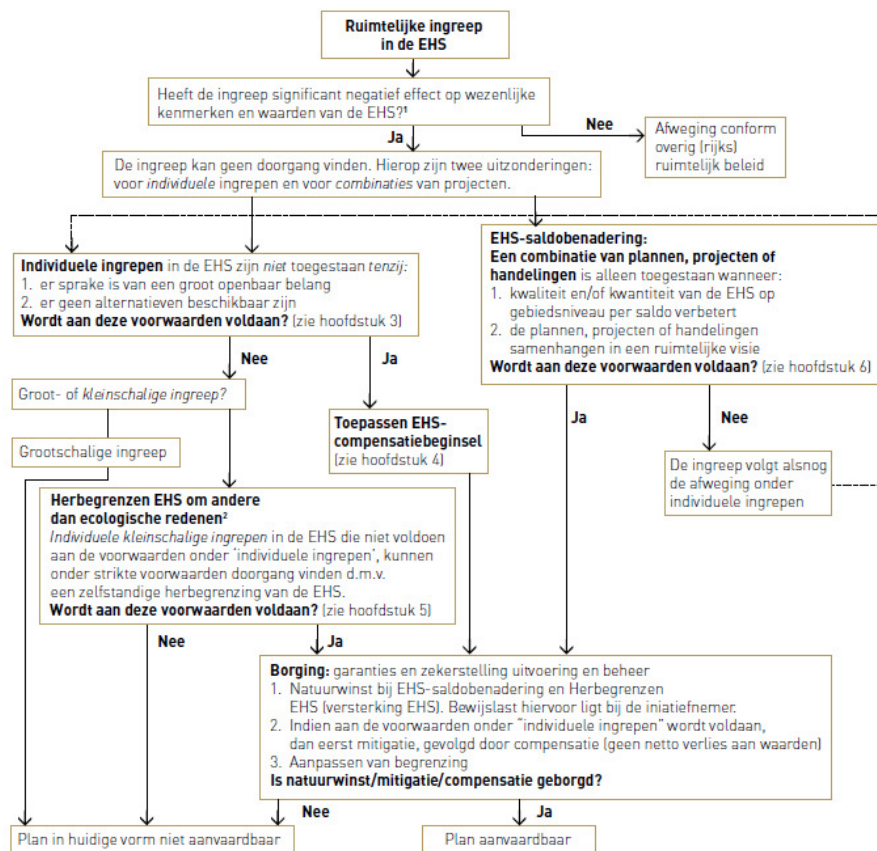
5.7 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Externe werking op overige beschermde natuurgebieden, zoals het Natura 2000-gebied Leudal, is, gelet op afstand tot de onderzoekslocatie en de aard van de ingreep niet aan de orde.

Ecologische Hoofdstructuur en Provinciale Ontwikkelingszone Groen

Initiatiefnemers van ingrepen binnen de EHS/POG dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De onderzoekslocatie zelf behoort tot de EHS/POG. De wezenlijke waarden en kenmerken van de onderzoekslocatie mogen niet aangetast worden door de voorgenoemen plannen. In figuur 16 is het stroomschema van de EHS opgenomen.



¹ Het gaat hier om het effect van de ingreep zelf en niet om een netto of reeds gesaldeerd effect. Indien de ingreep plaatsvindt in een Natura 2000 gebied gelden aanvullende regels (zie ook hoofdstuk 7).

² Een andere maatwerkmogelijkheid in de EHS is herbegransen om ecologische redenen. Deze mogelijkheid wordt beschreven in hoofdstuk 5, maar komt niet terug in dit schema, omdat er geen ruimtelijke ingreep aan ten grondslag ligt.

Figuur 16. EHS beschermingsregime (bron: spelregels EHS).

Actuele natuurwaarden en kenmerken EHS

De wezenlijke kenmerken en waarden zijn volgens de Nota Ruimte de actuele en potentiële waarden van een gebied, die tot uitdrukking komen in de natuurdoelen. In Limburg zijn de natuurdoelen geformuleerd in de negen stimuleringscriteria. Volgens de Nota Ruimte gaat het bij wezenlijke kenmerken en waarden om de:

1. Natuurkwaliteit en areaal
2. Geomorfologische en aardkundige waarden en processen
3. Waterhuishouding en waterkwaliteit
4. Bodemkwaliteit
5. Luchtkwaliteit
6. Rust en stilte
7. Donkerte en openheid
8. Landschapsstructuur
9. Belevingswaarde

Op basis van de beschreven criteria is een analyse gemaakt van de invloed die de geplande ingreep kan hebben op de EHS op de onderzoekslocatie aan de Kesselseweg.

1. Natuurkwaliteit en areaal

Uit de onderzoeken die door Econsultancy zijn uitgevoerd, blijkt dat er geen overtredingen van de Flora- en faunawet plaats zullen vinden met betrekking tot beschermde soorten. Het bouwblok bevindt zich buiten het bosgebied. In de te kappen boom zijn geen holtes of nestplaatsen van jaarrond beschermde soorten aangetroffen. Overtredingen zijn te voorkomen door de beplanting buiten het broedseizoen te verwijderen.

Volgens het natuurbeheerplan van de Provincie Limburg is een deel van het toekomstige bouwblok gelegen in Dennen- eiken en beukenbos (N15.02) en een deel in Droog bos met productie (N16.01). Het gaat om 550 m² EHS binnen het oude bouwblok en 400 m² EHS binnen het nieuwe bouwblok. Verder gaat het om 850 m² POG binnen het oude bouwblok en 1000 m² POG binnen het nieuwe bouwblok. Omdat het bouwblok dezelfde oppervlakte behoudt, vindt er alleen een verschuiving plaats van het areaal EHS ten opzichte van de POG binnen het toekomstig bouwblok. Er is voorgesteld om het vrijgekomen bouwblok als natuur te gaan bestemmen en te beplanten. In vooroverleg met de provincie (zaaknummer 1894/2013/65415) heeft de provincie akkoord gegeven op dit voorstel. In totaal zal het areaal EHS op de locatie niet afnemen.

Doeltypen met bos hebben een vervangbaarheid uit categorie 4. Dit betekent dat deze moeilijk vervangbaar zijn. Dit betekent dat bij compensatie de kwantiteit van compensatienatuur 66 tot 100 % zal moeten toenemen. Voor het bouwblok geldt dat er in werkelijkheid geen bos aanwezig is. Het gaat alleen om een grasperceel met een Amerikaanse eik en enkele fijnsparren. Het daadwerkelijke bos wordt niet gekapt. Van vermindering van natuurkwaliteit is geen sprake.



Figuur 17: Beheertypen van het bosgebied

2. *Geomorfologische en aardkundige waarden en processen*

Volgens de geomorfologische kaart bestaat het westelijke deel van het bouwblok uit een dekzandrug (al dan niet bedekt met oud bouwlanddek) met vrij vlak laaggelegen reliëf. Het oostelijke deel van de onderzoekslocatie bestaat uit lage landduinen met bijbehorende vlakten/laagten.

De originele bodem bestaat volgens de bodemkaart van Nederland (www.bodemdata.nl), uit een duinvaaggrond, die volgens de Stichting voor Bodemkartering voornamelijk is opgebouwd uit leem-arm en zwak lemig fijn zand.

Tectonisch gezien ligt de onderzoekslocatie op de Peelhorst. Deze horst wordt aan de zuidwestzijde begrensd door de Peelrandbreuk en aan de noordoostzijde door de Tegelenbreuk. Beide breuken zijn noordwest-zuidoost gericht.

Het eerste watervoerend pakket heeft een dikte van ± 12 m en wordt gevormd door zandige en grindige afzettingen van de Formatie van Veghel. Op deze formaties liggen fijnzandige, matig goed doorlatende eolische afzettingen, behorende tot de formatie van Bostel, met een dikte van ± 10 m. Het eerste watervoerend pakket wordt aan de onderzijde begrensd door de Formatie van Breda. De Formatie van Breda bestaat uit glauconietrijke, groengrijze tot groenzwarte zanden en (zandige) klei.

De onderzoekslocatie is gelegen in een gebied met een Middelhogere archeologische verwachting. Dit betekent alleen een archeologische onderzoeksplicht bij bodemingrepen dieper dan 40 cm -mv en over een oppervlakte > 2.500 m². Het toekomstige bouwblok is niet groter dan 2.500 m². De aanwezigheid van archeologische sporen of resten in het plangebied kan nooit volledig worden uitgesloten. Econsultancy wil de opdrachtgever er daarom ook op wijzen dat, mochten tijdens de geplande werkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen, er conform artikel 53 van de Monumentenwet uit 1988 een meldingsplicht geldt bij het de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed of de gemeente Peel en Maas.

3. *Waterhuishouding en waterkwaliteit*

De gemiddelde stand van het freatisch grondwater bedraagt ± 28 m +NAP, waardoor het grondwater zich op ± 6 m -mv zou bevinden. Het water van het eerste watervoerend pakket, dat freatisch grondwater bevat, stroomt volgens de isohypsenkaart van de Dienst Grondwaterverkenning TNO, kaartblad 58 West, 1974 (schaal 1:50.000), in zuidwestelijke richting. Er liggen geen pompstations in de buurt van de onderzoekslocatie, die van invloed zouden kunnen zijn op de grondwaterstroming ter plaatse van de onderzoekslocatie. De onderzoekslocatie ligt niet in een grondwaterbeschermings- en/of grondwaterwingebied. In het kader van de aanleg van de nieuwe bebouwing vinden er geen grondwaterstandverlagingen plaats, waardoor negatieve effecten op het grondwater zijn uitgesloten.

4. *Bodemkwaliteit*

In januari 2014 heeft Econsultancy een bodemonderzoek op de onderzoekslocatie uitgevoerd (rapportnummer 13103783 P&M.PIJ.ECO1_EHS1, d.d. 9 januari 2014). Het bodemonderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie, alsmede een bestemmingsplanwijziging. De bovengrond bestaat voornamelijk uit matig siltig, zeer fijn zand en is plaatselijk zwak tot matig humeus. De ondergrond bestaat uit matig tot sterk siltig, zeer fijn zand en is vanaf 3 m -mv zwak leemhoudend. In het traject 5,0-5,5 m -mv bestaat de ondergrond uit sterk zandig leem. De ondergrond is tevens plaatselijk zwak tot sterk oerhoudend. In het opgeboorde materiaal zijn zintuiglijk geen verontreinigingen waargenomen.

Er zijn op basis van het vooronderzoek, tijdens de terreininspectie en bij de uitvoering van de veldwerkzaamheden geen aanwijzingen gevonden, die aanleiding geven een asbestverontreiniging op de locatie te verwachten. De bovengrond op het noordelijk terreindeel en de ondergrond zijn licht verontreinigd met PCB. Er zijn geen mogelijke bronnen van een PCB-verontreiniging vastgesteld.

De vooraf gestelde hypothese, dat de onderzoekslocatie als "onverdacht" kan worden beschouwd wordt, op basis van de lichte verontreiniging met PCB, verworpen. Echter, gelet op de aard en mate van verontreiniging, bestaat er géén reden voor een nader onderzoek en bestaan er met betrekking tot de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem géén belemmeringen voor de herontwikkeling alsmede de bestemmingsplanwijziging van de onderzoekslocatie.

5. *Luchtkwaliteit*

In de huidige situatie is er aan de westzijde van de Kesselseweg (huidig bedrijf) een parkeergelegenheid aanwezig. Door de toekomstige bewoners van de onderzoekslocatie zal deze zelfde parkeergelegenheid worden gebruikt. Er zullen geen parkeerplaatsen binnen de onderzoekslocatie worden gerealiseerd. Voor wat betreft het laaddock geldt dat in de huidige situatie de vrachtwagens (met name in het oogstseizoen van asperges) deze ook aan de overzijde van de weg laden en lossen (grenzend aan de EHS). Er vindt daarin geen een substantiële toename plaats, alleen een verschuiving van de locatie. Het kader van de luchtkwaliteit kan worden gesteld dat er geen negatieve effecten zijn te verwachten.

6. *Rust en stilte*

In de huidige situatie is er geen sprake van rust en stilte op de onderzoekslocatie aan de Kesselseweg. De schuren zijn in gebruik geweest als kippenhuizen en doen in de huidige situatie dienst als opslag van materialen. Hierdoor vindt er bedrijvigheid plaats op het terrein. In de toekomstige situatie zal de bedrijvigheid toenemen door de werkzaamheden in de loods en door de bewoning door werknemers. Gelet op de flora en fauna die in het omliggende bos is aangetroffen of te verwachten, zal dit geen nadelige effecten opleveren, gezien de afstand tot verstoring gevoelige vaste rust- en verblijfplaatsen.

7. *Donkerte en openheid*

De onderzoekslocatie heeft een open karakter. In het grasperceel zijn enkele verspreide solitaire bomen aanwezig. Het omliggende gebied blijft gehandhaafd.

8. *Landschapsstructuur*

De locatie bestaat uit grasland met verspreid solitaire bomen en een aantal fijnsparren. Het omliggende gebied, hetgeen dezelfde landschapsstructuur heeft, blijft gehandhaafd. Er zijn geen structuren aanwezig met een hoge waarde die worden aangetast door de realisatie van de bebouwing.

9. *Belevingswaarde*

De onderzoekslocatie aan de Kesselseweg betreft een privé terrein. Er is geen sprake van een hoge belevingswaarde ter plaatse van het toekomstige bouwblok.

Conclusie Effectentoets EHS/POG

Door de ingrepen op de onderzoekslocatie vindt er geen negatief effect plaats op de kwaliteit van de EHS en de POG. Er zal enkel een verschuiving zijn van het areaal. Om het areaalverlies natuur te voorkomen zal het oude bouwvlak worden bestemd als natuur en worden ingeplant. In vooroverleg met de provincie (zaaknummer 1894/2013/65415) heeft de provincie akkoord gegeven op dit voorstel. In totaal zal het areaal EHS op de locatie niet afnemen.

Veder heeft de initiatiefnemer als aanvulling voorzien in een compensatieperceel. Het perceel is ook gelegen binnen de EHS, maar in overleg met de provincie Limburg is daaraan goedkeuring gegeven. Het areaal van het compensatiegebied is 2.700 m² en voorziet daarmee ruimschoot aan de compensatiefactor. Om aan te sluiten bij de huidige natuurwaarden van het perceel (voorheen in agrarisch gebruik) en de meerwaarde voor het omliggende bosgebied, zal het perceel een open karakter houden.

6 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft van de heer E. Hanssen, via Pijnenburg Advies, opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna en een effectenonderzoek EHS ten behoeve van de ontwikkelingen ter plaatse van het Hanssenhof aan de Kesselseweg 32-32a te Helden.

De quickscan flora en fauna en het effectenonderzoek EHS zijn uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie en een bestemmingsplanwijziging. Vanwege de vormgeving van dit bouwvlak en de ligging onder een hoogspanningsleiding is het niet mogelijk een geschikte loods op te richten. Om de voor de agrarische bedrijfsvoering geschikte loods op te kunnen richten is een vormwijziging van het bouwvlak benodigd.

De initiatiefnemer is voornemens een loods op de onderzoekslocatie te realiseren. De loods is bedoeld voor agrarische activiteiten met opslag van materieel en materiaal, koel- en sorteermogelijkheden voor prei en asperge en de huisvesting van arbeidsmigranten. De nieuwbouw zal worden gerealiseerd van een loods van damwand met een woongedeelte aan de oostzijde. Ten behoeve van de ingreep wordt de huidige bebouwing (houten schuren) gesloopt. Binnen het bouwvlak wordt mogelijk één Amerikaanse eik gekapt en worden een aantal jonge fijnsparren verwijderd. De werkzaamheden vinden plaats buiten het bosperceel. Het vrijkomende deel van het bouwvlak wordt bestemd als natuur en wordt beplant, hierdoor zal de natuurbestemming gelijk blijven.

Het compensatieperceel zal een open karakter behouden om als meerwaarde voor het omliggende bos te dienen. Het agrarisch gebruik zal in de toekomst stopgezet blijven.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel IV. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Flora- en faunawet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel IV. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	nee	horsten in bosgebied worden niet verstoord.
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	nee	nee	nee	-
Amfibieën		minimaal	nee	nee	nee	-
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	nee	-
Ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-

Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000	6 km	nee	nee	nee	-
EHS	binnen	nee	nee	nee	-
POG	binnen	nee	nee	nee	-

Gebiedsbescherming

Door de ingrepen op de onderzoekslocatie vindt er geen negatief effect plaats op de kwaliteit van de EHS en de POG. Er zal enkel een verschuiving zijn van het areaal. Om het areaalverlies natuur te voorkomen zal het oude bouwvlak worden bestemd als natuur en worden ingeplant. In vooroverleg met de provincie (zaaknummer 1894/2013/65415) heeft de provincie akkoord gegeven op dit voorstel. In totaal zal het areaal EHS op de locatie niet afnemen.

Veder heeft de initiatiefnemer als aanvulling voorzien in een compensatieperceel. Het perceel is ook gelegen binnen de EHS, maar in overleg met de provincie Limburg is daaraan goedkeuring gegeven. Het areaal van het compensatiegebied is 2.700 m² en voorziet daarmee ruimschoot aan de compensatiefactor. Om aan te sluiten bij de huidige natuurwaarden van het perceel (voorheen in agrarisch gebruik) en de meerwaarde voor het omliggende bosgebied, zal het perceel een open karakter houden.

LITERATUUR

Creemers, R.C.M. & van Delft, J.J.C.W. (RAVON) (redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey- Nederland, Leiden.

Dienst Regelingen, aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009.

Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.

Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R. (2010). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Huizinga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen 2010, Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

INTERNET

www.limburg.nl (EHS en beschermde soorten in Limburg)

www.rijksoverheid.nl (natuurwetgeving)



Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtneming van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

